

Univerzita Hradec Králové

Pedagogická fakulta

Posudek oponenta na diplomovou práci

Název práce: Život v náboženské sektě a jeho vliv na vývoj osobnosti

Jméno autorky: Bc. Adéla Bažantová

Vedoucí práce: PhDr. Jan Hubert

Oponent práce: Doc. PhDr. Jiří Semrád, CSc.

Autorka pro svou diplomovou práci zvolila velmi zajímavé, málo frekventované, teoreticky i metodologicky nosné téma. Předložená práce je teoreticko-empirického charakteru, empirické šetření kvalitativní povahy. Autorka využila celou řadu titulů odborné literatury, z nichž některé jsou pouze encyklopediemi, ne původními monografickými díly.

Diplomová práce je strukturovaná do úvodu, čtyř kapitol a závěru, doplněná přehledem užití literatury. Některé tituly uváděné v textu práce však v přehledu schází, např. odkaz na P. Saka. V úvodu autorka zdůvodňuje volbu tématu. Z metodologického vymezení uvádí pouze cíl, který je velmi obecně pojat.

První kapitola je věnována problematice sekt a nových náboženských hnutí. V této i dalších kapitolách se projevuje vnitřní rozpor autorky, zda vliv sekty je nebezpečný, či nikoliv. Druhá kapitola pojednává o vlivech sekty na vývoj osobnosti dítěte. Celkem zbytečně uvádí vývojová stadia člověka, navíc jejich popis přebírá od Vágnerové. Význam by to mělo jedině tehdy, kdyby konfrontovala názory Vágnerové s jinými autory, např. s uváděnou dvojicí Misauerová, Vojtíšek, případně s Příhodou a dalšími. Autorka tak zůstala pouze u popisu. Třetí kapitola je věnována příkladům sekt. Název kapitoly je zavádějící, protože vlastně popisuje život v sektě, či fungování člověka v sektě. Je na škodu, že autorka získané poznatky neshrnula v teoretická východiska, kterým by uvedla vlastní empirické šetření. Výzkum opírá pouze o zkušenosti dvou zahraničních empirických studií. Oponet se proto musí ptát, k čemu jsou teoretické kapitoly.

Kapitola čtvrtá se zabývá vlastním empirickým výzkumem autorky. A6 zde se čtenář dozvídá o vědecko-výzkumném problému, jako by se týkal jen empirického šetření. Je zde uváděn i cíl empirického šetření, zamlčeny jsou úkoly. Základní výzkumná otázka je téměř totožná s formulací vědecko-výzkumného problému, není tak dostatečně operacionalizována. Jako hlavní výzkumný nástroj použila autorka polostrukturovaný rozhovor. Velmi dobře je autorkou pojata charakteristika respondentů. Zpracování výsledků empirického šetření opírá autorka o postupy tzv. zakotvené teorie, ale není v tom důsledná. Např. neuvádí, které kategorie zvolila a jak k nim dospěla. To ovlivňuje i celkovou výpovědní hodnotu uváděných výsledků.

V závěru práce se autorka správně vyjadřuje k cíli práce. Zbytečně se však vrací k obsahu práce. Neuvádí, zda měla nějaké problémy se zpracováním tématu, ani kam dále by téma posouvala, kdyby v nějaké podobě na tématu pracovala. Rovněž schází doporučení společenské a výchovně vzdělávací praxi.

Po stránce formální a jazykové předložená práce odpovídá standardu závěrečných prací. Dobře je zpracována anotace práce.

Předložená práce na jedné straně svědčí o kreativních předpokladech autorky, na druhé straně i o některých nedomyšlených krocích, které snižují celkovou hodnotu. I přes kritické připomínky oponenta, předložená práce splňuje kritéria závěrečných prací a proto ji doporučuji přijmout jako diplomovou.

Hodnocení: C

V Praze dne 17. 5. 2022

Doc. PhDr. Jiří Semrád, CSc.